

ZÁZNAM

ze 50. porady pracovního týmu Sdružení č. 7 pro asfaltová pojiva a asfaltové emulze

konané dne 3. prosince 2019 v Praze

50. zasedání řádné pracovní porady týmu č. 7 pro asfaltová pojiva a asfaltové emulze se konalo dne 3. prosince 2019 v penzionu U Kamene po záštitou firmy TOTAL ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o. Jednání se zúčastnilo 11 členů a 7 hostů.

Program jednání:

1. Zahájení	Ing. V. Valentin
2. Kontrola plnění závěrů ze 49. porady týmu	Ing. D. Matoušek
3. Informace o činnosti Sdružení, EAPA	Ing. P. Svoboda
4. Informace z TNK 134	Ing. J. Plitz
5. Informace z CEN/TC 227/WG 2	Ing. V. Valentin
6. Informace z CEN/TC 336/WG 1	Ing. R. Černý
Informace z CEN/TC 336/WG 2	Ing. T. Koudelka
7. Informace z NAT 1 + NAT 2	Ing. J. Plitz
	Ing. V. Valentin
8. Sběr dat z funkčních zkoušek PMB	Ing. V. Valentin
9. Informace z Bitumen industry summit	Ing. V. Valentin
10. Informace k ČSN 73 6120 a TKP 7	Ing. V. Valentin
11. Různé	
12. Ukončení porady, stanovení termínu a místa další porady týmu	

K BODU 1 a 2: ZAHÁJENÍ A KONTROLA PLNĚNÍ ZÁVĚRŮ ZE 49. PORADY TÝMU

Poradu zahájil vedoucí týmu č. 7, Ing. V. Valentin, přivítáním přítomných a stručným seznámením s historií města Kouřim. Poděkoval hostitelské organizaci TOTAL ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o. za záštitu a předal slovo zástupci organizace M. Machalovi, aby přítomné seznámil s hostitelskou organizací, která působí na českém trhu od roku 1991 a mezi silničáři je dobře známa a zopakoval některé důležité organizační pokyny k dobrovolné exkurzi, jež proběhne na konci jednání.

Poté si vzal slovo tajemník týmu a provedl kontrolu plnění závěrů z předchozí porady. Jediným závěrem bylo dát podnět na SVS (proběhlo), zda by nebylo možné zařadit do školení SENS nebo STEPS harmonizaci výrobních norem, nařízení CPR a s tím související DoP, CE, různé typy prohlášení, terminologii a další. Na základě tohoto podnětu bylo do úvodní přednášky školení STEPS 12 Speciální asfaltové směsi, kterou zpracoval a bude přednášet SILMOS-Q, zařazeno téma CPR, DoP a CE související s asfaltovými směsmi.

K BODU 3: INFORMACE O ČINNOSTI SDRUŽENÍ, EAPA

Informace o činnostech Sdružení, které se udály v době od poslední porady týmu č. 7, přednesl jeho jednatel Ing. P. Svoboda. Informace se týkaly:

- rekonstrukce stavebního práva (zástupci SVS jsou společně se SPS ve 4 pracovních skupinách), paragrafové znění nového veřejného stavebního zákona se nyní nachází v mezirezortním připomínkovém řízení
- zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb a související vyhlášky o skupinách stanovených stavebních výrobců (návrhy jsou projednávány v pracovní skupině zřízené MPO a členové pracovních skupin (tedy i zástupci SVS) jsou požádáni o zaslání připomínek)
- tvorby nové normy ČSN 73 6120 pro ostatní asfaltové vrstvy, ke které proběhne 12. 12. 2019 připomínkové jednání
- obchodních podmínek pro ŘSD i SŽDC (snaha o vyrovnané podmínky na obou stranách; zatím se většina přesouvá na zhotovitele)
- u ŘSD ČR je řešen střet zájmů týkající se zpracování různých stupňů dokumentace (ze strany SVS navrženo zrušit stupeň RDS a zachovat pouze PDPS, které by bylo upravováno v průběhu výstavby)
- proběhlé konference AV 2019 s rekordní účastí 649 osob

- kurzů SILNIČNÍ AKADEMIE, které probíhají ve spolupráci s VIAKONTROL spol s r.o.
- plánovaného STEPS 12 (školení zaměřené na speciální asfaltové směsi podle ČSN 73 6120 a ČSN 73 6122) na 1Q 2020
- akce ROADFEST (v příštím roce bude 1 v Plzni spojeno s Cestářským rodeem a plánovány jsou další 2 akce: Liberec, Zlín)
- natočení propagačního videa pro podporu silničního stavitelství u mládeže (video proběhlo na AV 2019 a je umístěno na www.cestacz.cz), prostřednictvím něhož a www.cestacz.cz chce SVS komunikovat směrem k veřejnosti
- přípravy kampaně jízdy v uzavírkách ve spolupráci s BESIPEM

Závěr 1:	Vzhledem k nedostatku času na připomínkování, byly ještě dne 3.12. 2019 členům rozeslány návrh zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb a související vyhlášky o skupinách stanovených stavebních výrobců s tím, že připomínky k vyhlášce je nutné poslat P. Svobodovi do 6.12.2019 a k zákonu do konce roku 2019. (pozn. termín byl MPO prodloužen do 13. 1., aktuální verzi zákona a vyhlášky zašle SVS členům týmu)
Závěr 2:	Pokud bude mít někdo z členů zájem o připomínkování stavebního zákona, ať se ozve P. Svobodovi nebo tajemníkovi Týmu č.7, kteří mu návrh obratem zašlou k připomínkám.

K BODU 4: INFORMACE Z TNK 134

Informace z CEN/TC 336 a k ní zrcadlové komise TNK 134 představil jejich gestor Ing. Plitz.

Informace z CEN/TC 336 a TNK 134

- CEN/TC 336 zasedala naposledy 13. a 14. 11. 2019 v Bruselu (bez účasti zástupce za ČR) a TNK 134 dne 2.10. 2019
- v listopadu 2019 převzaty překladem do soustav ČSN normy EN 13074-1 a EN 13074-2
- schválena FprEN 13358, čeká se na její vydání
- FprEN 12591 schválena, ale nevydána kvůli negativnímu posouzení konzultanta HAS (půjde znovu do revize)
- TC 336 rozhodla o prioritách a programu revize hEN (1. EN 14023, 2. EN 12591, 3. EN 13924; u WG2 1. EN13808)
- skupina TG vypracovala návrh Standardization request (SRq) na nový mandát pro silniční asfalty s přílohami, který se projednal v pracovních skupinách WG 1 a WG 2 a na TC 336 byl schválen
- sekretariát TC 336 rozešle návrh GEN/TR pro CE značení a DoP
- do revize přijaty další zkušební normy (EN 12847, EN 12850, EN12595, EN12596, EN12594 a EN12597)
- revize EN 13924-1 a -2 (v současnosti se na nich nepracuje, čeká se na nový mandát)
- připraven pracovní návrh EN 14023 pro ENQ (NAT1 připravuje připomínky)
- maďarský návrh na specifikaci CRMB formou EN neprošel, zkusili znovu formou návrhu TS, který také neprošel, nicméně na potřeby schváleno zpracovat na úrovni TR
- v rámci posouzení systematické revize jdou do revize zkoušky DSR, BBR a PAV

Další informace lze nalézt ve zprávě o činnosti TNK 134 č.4/19, která je přílohou záznamu [1].

K BODU 5: INFORMACE Z CEN/TC 227/WG 2

Na základě cestovní zprávy ze zasedání pracovní skupiny WG 2 konané v Dublinu ve dnech 23. a 24. října 2019, příloha [2], podal informace z CEN/TC 227/WG 2 gestor Ing. V. Valentin.

Informace z WG 2

- mandát M/124 neumožňuje zavádění nových zkušebních postupů
- jedinou mandatorní metodou ve specifikačních normách (EN 12271 a EN 12273) v souladu s mandátem je vizuální posouzení poruch, která je vhodná pouze pro posouzení TAIT
- z následné diskuze vyplynula otázky: Jaký smysl má CE pro studené technologie (nátěry a kalové vrstvy)? Potřebujeme právní nebo technické normy? (Část zemí se přiklání pro právní, tedy CE a část pro technické, tedy aplikační) Nebylo by lepší mít 1 normu pro CE a aplikaci řešit na národní úrovni?

- WI pro revizi EN 12272-1 Rozprostírané množství a rovnoměrnost (projednány drobné ediční připomínky)
- WI pro revizi EN 12272-3 Stanovení přilnavosti rázovou zkouškou Vialit (návrh pro revizi odsouhlasen)
- odsouhlasena předběžná pracovní položka PWI pro zpracování normy EN 12272-4 Kalibrace rozstříkovačů asfaltového pojiva
- platí, že se vizuální posouzení poruch (EN 12272-2 a EN 12274-8) rozdělí na zkoušky potřebné pro CE a kontrolní zkoušky (kvantitativní a kvalitativní posuzování)
- v rámci národních komitétů se projednají a zpracují stanoviska k tomu, zda pokračovat v pracích nebo vyčkat na vysvětlení problematiky mandátu
- příští jednání se uskuteční 19. a 20. října 2020 v sídle CENu v Bruselu

K BODU 6: INFORMACE Z CEN/TC 336/WG 1 + CEN/TC 336/WG 2

Prostřednictvím prezentace, která je přílohou [3], představil gestor Ing. R. Černý aktuální činnost CEN/TC 336/WG 1.

Informace z CEN/TC 336/WG 1

- v roce 2019 se uskutečnila 2 jednání, a to 26. a 27. února v Aténách a 17. a 18. září v Dublinu (bez osobní účasti)
- proběhla revize EN 12591, ale z důvodu negativního stanoviska konzultanta HAS nebyla publikována (bude zažádáno o novou pracovní položku PWI)
- EN 13924-1 a EN 13924-2 byly vydány, ale neharmonizovány (CE značení podle předchozích verzí; část 1 půjde do revize v roce 2020 a část 2 se nachází v systematické revizi po 5 letech)
- revize EN 14023
 - do ENQ (veřejného připomínkování) půjde norma v 1Q 2020, poté se sejde TG 5 a bude řešit připomínky
 - proběhla diskuze na obecná témata (definice polymeru, definice TBR, DV, RV, vybrané vlastnosti, specifikace jednotlivých druhů, výběr zkoušky na kohezi a RTFOT při 180 °)
 - u DSR dlouhé diskuze kolem metody výpočtu teplot T1 až T4 z naměřených dat pro 50 kPa a 5 MPa
 - Norsko podalo návrh na možnost nahrazení bodu měknutí hodnotou G* při 60 °C, eventuálně použití T2 z teplotní citlivosti (G*=50 kPa); s hodnotou G* by se vždy měl uvádět fázový úhel
 - další diskuze k MSCRT, zkoušce viskozity při 135 °C (vzhledem k tomu, že pro některé přístroje je smyková rychlost 100 s⁻¹ příliš vysoká, tak si mají prý laboratoře pořídit modernější přístroje, které tuto rychlost zvládnou) a skladovací stabilitě (místo bodu měknutí by se mohl používat G*)
- proběhla systematická revize norem: EN 12606-2, EN 13924-2, EN 12594, EN 12595, EN 12596, EN 12597, EN 13301, EN 13304, EN 13305
- v červenci 2020 půjde do systematické revize EN 1427 (diskuze o možné náhradě glycerínu, neboť je hygroskopický)
- dále do systematické revize příští rok půjde: EN 1426 (Penetrace), EN 12593 (Fraass) a EN 12606-2 (Obsah parafínů)
- TG 12 (Stárnutí a reologie) se zabývá revizí EN 14769, EN 14770 a EN 14771

Na základě zprávy o činnosti TC 336/WG 2 za 2. pololetí roku 2019, která je přílohou [4], podal informace k CEN/TC 336/WG 2 gestor Ing. T. Koudelka.

Informace z CEN/TC 336/WG 2

- píše se nový Standardizační požadavek (Standardization request), který bude na rozdíl od předchozího (mandát M/124 z roku 1998) pokrývat pouze asfaltová pojiva a výrobky z nich (silniční asfalty, kationaktivní asf. emulze, multigradové asfalty, PMB, ředěné a fluxované asfalty)
- pro každou hEN se stanoví základní charakteristiky, které musí být v souladu se základními požadavky na stavby (BWR 1 až 7)
- nový mandát musí již na rozdíl od starého obsahovat 7. požadavek, a to udržitelné využívání přírodních zdrojů
- psaní mandátu má na starosti Evropská komise, nicméně TC 336 připravuje přílohy I a II mandátu, přičemž musí dodržovat pravidla vycházející z nařízení CPR 305/2011:

- základní charakteristiky se týkají vlastnosti produktu při jeho zamýšleném použití (pojivo na silnici)
 - jedna základní charakteristika může být zkoušena pouze pomocí jedné zkušební metody
 - základními požadavky na stavby (BWR) jsou uvedeny v příloze I CPR
 - v mandátu jsou základní charakteristiky uvedeny pouze názvy
 - hEN by měla propojovat základní charakteristiky z mandátu a uvádět jejich zkušební metody a specifikovat třídy a limitní hodnoty
- se vznikem nového mandátu vzneseno spousta otázek, např. mohou zůstat aplikační charakteristiky v hEN? (pravděpodobně ne)
 - v případě asfaltových emulzí, nemůžou být v hEN charakteristiky spojené se zacházením s produktem (např. zbytek na síti, obsah asfaltu)
 - pracuje se na nové verzi specifikace EN 13808 (v současnosti probíhá sběr připomínek)
 - na základě jednání TC 336/WG2 v Lisabonu byly navrženy možnosti postupu, kterým by se tvorba norem mohla ubírat (zástupce ČR preferoval variantu, při které by některé vlastnosti byly základní a ostatní by se přesunuly do neharmonizované části normy, jednalo by se o tzv. instalační charakteristiky a charakteristiky, jež je možno měřit více metodami, zároveň by pravděpodobněji došlo k otevření možnosti používání reologických zkoušek při charakterizaci pojiv z KAE)
 - v roce 2019 byly vydány: EN 13074-1, EN 13074-2 a EN 13358
 - ve formálním hlasování (FV) byly schváleny: EN 13358 a EN 13074-2
 - pro veřejné připomínkování (ENQ) připravena EN 13614 (nově bude norma oproti předchozí verzi, kde jsou jen piktogramy, rozšířena o fotky zobrazující stupeň obalení kameniva)
 - tvorba návrhu technické zprávy (TR) zaměřené na DoP a CE, které již nebudou součástí přílohy ZA hEN (nyní se připomínkuje neoficiálně a upravuje na základě připomínek z jednání v Lisabonu)
 - proběhly kruhové zkoušky k TS 16346 (Švýcarská metoda) v ČR (EUROVIA CZ, VIAKONTROL, BITUNOVA, PARAMO), Belgii atd., za ČR byly WG 2 předány výsledky (emulze s vyšším obsahem pojiva dosahují vyšší přilnavosti; české emulze měly obecně horší přilnavost než referenční emulze ze Švýcarska, která byla ale modifikovaná)
 - diskuze k proběhlým kruhovým zkouškám k dynamické viskozitě stanovené podle EN 13302 (při měření vyšší rychlostí se dosahuje lepší reprodukovatelnosti nicméně dochází k nivelizaci naměřených hodnot a rozdíl mezi jednotlivými typy emulzí se zmenšuje)

K prostudování a k případným připomínkám je v příloze [5] tohoto záznamu uveden návrh příloh I a II nového mandátu (v příloze II je vidět rozdělení na základní a instalační charakteristiky) a v příloze [6] návrh technické zprávy prCEN/TR xxxx Guidance for CE marking and DoP (první verze, která prochází připomínkováním v jednotlivých technických skupinách).

K BODU 7: INFORMACE Z NAT 1 + NAT 2

Informace podali vedoucí NAT 1 Ing. J. Plitz a vedoucí NAT 2 Ing. V. Valentin. NAT 1 týkající se problematiky CEN/TC 336/WG 1 se naposledy sešel v listopadu 2019 k vyhodnocení sběru dat PMB a k připomínkám k poslednímu návrhu revize EN 14023. Data z funkčního zkoušení se sbírají za každé pololetí (již 77 souborů dat za 3 období). J. Plitz provedl vyhodnocení, jehož výsledky byly prodiskutovány na výše uvedeném jednání. V lednu byly za ČR poslány TG 5 připomínky k metodám uvedeným v návrhu revize EN 14023 (nebyly přijaty), poté byly poslány znovu (část přijata). Zejména šlo o teplotní citlivost na DSR (2 vlivy: výše modifikace polymery a penetrace), MSCR (měření stále při 60 °C, navíc přidána poznámka, že pokud nelze změřit, tak se zvýší teplota), dynamickou viskozitu (ponechána smyková rychlost 100 s⁻¹), BBR (9 tříd pro tuhost S=300 MPa (vystačí se však s 1 třídou), nadále budeme trvat, aby byla normována i m-hodnota).

Před informacemi z NAT 2 zařadil vedoucí týmu informace k diskuznímu materiálu EAPA pro CEN/TC 336 (WG 1) „Developing a European Standard for Modified Bitumens“ obdrženého na poslední chvíli od zástupce v EAPA Ing. J. Fiedlera. Tento materiál se týká vytvoření nové normy, která by zahrnovala veškeré ostatní modifikace mimo modifikace polymery. Měli bychom mít však na paměti, že nemůžeme dělat ze silnice popelnici, kam se vše schová. EAPA zde, stejně jako v případě rejuvenátorů, supluje práci TC 336. Ing. P. Svoboda doplnil informacemi z EAPA, kde se vytváří 2 pracovní skupiny, tzv. Task Force, a to pro recyklaci a emise. Do těchto skupin se hledají odborníci z celého světa. SVS nabízí členství 1 až 2 odborníkům pro každou skupinu. Náklady na zahraniční cesty by platilo SVS.

NAT 2 týkající se problematiky CEN/TC 336/WG 2 a CEN/TC 227/WG 2 se naposledy sešel v květnu v Kolíně. Řešili se výsledky zkoušky podle TS 16346 (Švýcarská metoda pro stanovení štěpitelnosti a přilnavosti KAE ke kamenivu 2/4), problematika reprodukovatelnosti zkoušky podle EN 12846-1 Stanovení doby výtoku výtokovým viskozimetrem, aktuální stav revize EN 13808 a problematika DoP a CE. Kromě tohoto jednání se uskutečnilo také samostatné jednání v září 2019 k možnostem řešení k mandátu M/124, zejména k jeho nové podobě, řešení obsahu navazujících harmonizovaných norem a k základníma aplikačním charakteristikám.

Závěr 3:	Materiál Developing a European Standard for Modified Bitumens bude přiložen jako příloha [7] k záznamu. Členové Týmu jsou vyzváni, aby k tomuto materiálu EAPA zaslali připomínky nejpozději do půlky ledna 2020 , a to P. Svobodovi nebo tajemníkovi Týmu č.7.
Závěr 4:	V případě, že by někdo z členů týmu č.7 měl zájem o členství v některé z Task Force (pro recyklaci nebo emise), ať se ozve P. Svobodovi do 15. prosince 2019 .
Závěr 5:	V případě obdržení dokumentů z EAPA týkajících se asfaltových pojiv nebo emulzí, budou tyto dokumenty vždy rozeslány členům týmu č.7.

K BODU 8: SBĚR DAT Z FUNKČNÍCH ZKOUŠEK PMB

Informace ke sběru dat byly předneseny v rámci informací k NAT 1 v bodě 7.

K BODU 9: Informace z Bitumen industry summit

Prostřednictvím prezentace zprostředkoval vedoucí týmu informace z proběhlého Bitumen industry summit, jehož hlavním tématem bylo IMO 2020. Dalšími tématy byl např. vývoj trhů s asfaltovými pojivy v Rusku a zemích bývalého SSSR a technologické inovace. Důsledkem IMO 2020 a na ní navazující kvality asfaltů bude to, že zmizí těžký topný olej s obsahem síry 3,5 % (HFO 3,5 %) a v oblasti asfaltů bude nutné hledat nové „ukotvení“ cen, neboť se na trhu objeví nový výrobek HF 0,5 %. Dokonce ani teď se neví, jak se budou počítat ceny asfaltů, a to nemluvíme o tom, že ubude vakuový zbytek. V souvislosti s předpokladem přidávání zbytků z krakovacích procesů se ukazuje, že bude výrazně ovlivněno chování asfaltových pojiv po dlouhodobém stárnutí (ukazují to i provedené studie v USA a Kanadě stanovené po RTFOT+PAV na BBR). Některé rafinerie potřebné kroky ke změně technologie již učinily. Pro zajímavost ještě uvedl, že Američané vyvíjejí nové metody pro simulaci stárnutí a PG mapy ztrácí na svém významu. Prezentace ze Summitu jsou na vyžádání dostupné u vedoucího týmu č.7, Ing. V. Valentin.

Závěr 6:	Na základě informací k IMO bylo doporučeno uspořádat půldenní workshop na téma IMO 2020 a jeho dopady pod záštitou SVS.
-----------------	---

K BODU 10: Informace k ČSN 73 6120 a TKP 7

Jelikož se jednání nemohl zúčastnit J. Valentin osobně, informace sdělil Ing. V. Valentin. V rámci tvorby ČSN 73 6120 byl všem připomínkujícím rozeslán dotazník, obsahující několik bodů k rozhodnutí pomocí hlasování k jednotlivým variantám.

K TKP 7 pak uvedl, že ikdyž se TRR již shodla na konečném znění, tak na „posledním“ jednání bylo znění TKP 7 opět pozdrženo, tentokrát Ministerstvem dopravy, které nesouhlasí se záměnou silničních asfaltů, a to z důvodu, že by pro PMB i silniční asfalty měly panovat stejné podmínky.

K BODU 11 a 12: RÚZNÉ, UKONČENÍ PORADY A STANOVENÍ TERMÍNU A MÍSTA DALŠÍ PORADY TÝMU

V rámci různého informoval vedoucí týmu o svém plánovaném konci ve vedení týmu č. 7. Pokud by měl někdo návrh na osobu, která by měla vedení Týmu č.7 převzít, tak ať zašle své názory přímo vedoucímu Týmu. Jako jeden z vhodných kandidátů byl zmíněn O. Dašek z VUT Brno. Na jarním zasedání bude představen nový vedoucí týmu. Další změnou v roce 2020 bude postupné předání pracovní skupiny CEN/TC 227/WG 2 novému gestorovi J. Valentovi včetně vedení NAT 2 tak, aby od začátku roku 2021 mohl J. Valenta vykonávat funkci gestora zcela sám.

Termín příští, 51. porady je plánován, jak již bylo výše zmíněno, na jaro příštího roku. Přesný termín, místo a čas budou členům včas oznámeny.

Na závěr vedoucí a tajemník týmu ještě jednou poděkovali hostitelské organizaci TOTAL ČESKÁ REPUBLIKA s.r.o. Poté následovala odborná exkurze do skladu hostitelské organizace, kterou vedl technický specialista společnosti Ing. M. Machalla.

Dne: 10. 12. 2019

Zapsal: Ing. David Matoušek

Schválil: Ing. Václav Valentin

Přílohy:

1. Zpráva o činnosti o činnosti TNK 134 č.4/19
2. Cestovní zpráva ze zasedání TC 227/WG 2
3. Prezentace CEN/TC 336/WG 1 Paving grade bitumens
4. Zpráva o činnosti TC 336/WG 2 za 2.pololetí
5. Circulation_of_first_pre-draft of Annex I & II SR
6. Návrh prCEN TR on DOP CE
7. Developing a European Standard for Modified Bitumens
8. Prezenční listina z 50. porady